

Het versterken van natuur, landschap en beleving in Darp en omgeving

Door Froukje Oevering en Yvon van Gijssel

Hoe het Holtingerveld, zoals veel natuurgebieden, verdroogt en verzuurt

De nabijheid van intensieve landbouw schaadt het watersysteem in het Drentse natuurgebied Holtingerveld. 'Het hoort hier niet zo stil te zijn', zegt hydroloog Wiebe Borren.

30 procentpunt stijging

Groen ziet explosieve stijging in waardering tijdens de coronapandemie

Economische gebruikswaarde natuur in tien jaar tijd met de helft gegroeid

'Agrarisch natuurbeheer moet als volwaardig worden aangezien'

“De transitie van het landelijk gebied gaat niet alleen over natuur, water en klimaat, maar ook over de sociaaleconomische ontwikkeling van gebieden en de kwaliteit van de leefomgeving van mensen, zowel huidige als toekomstige generaties.”

NOS Nieuws • Donderdag 6 maart, 08:37

Natuur gaat achteruit door slechte kwaliteit van water

Landschap van lijdend naar leidend voorwerp in de energietransitie

Koester het Nederlandse landschap nou eens écht

Natuur en milieu Nederlands belangrijkste cultureel erfgoed is ons landschap, stelt *Theo Spek*. We moeten het niet verpesten met ondoordachte ingrepen.

Ons afstudeerproject

- In opdracht van Landschapsbeheer Drenthe
- Natuur-, landschaps- en belevingswaarden versterken in Darp en omgeving
- Inspiratieboek
 - Aanbevolen projecten

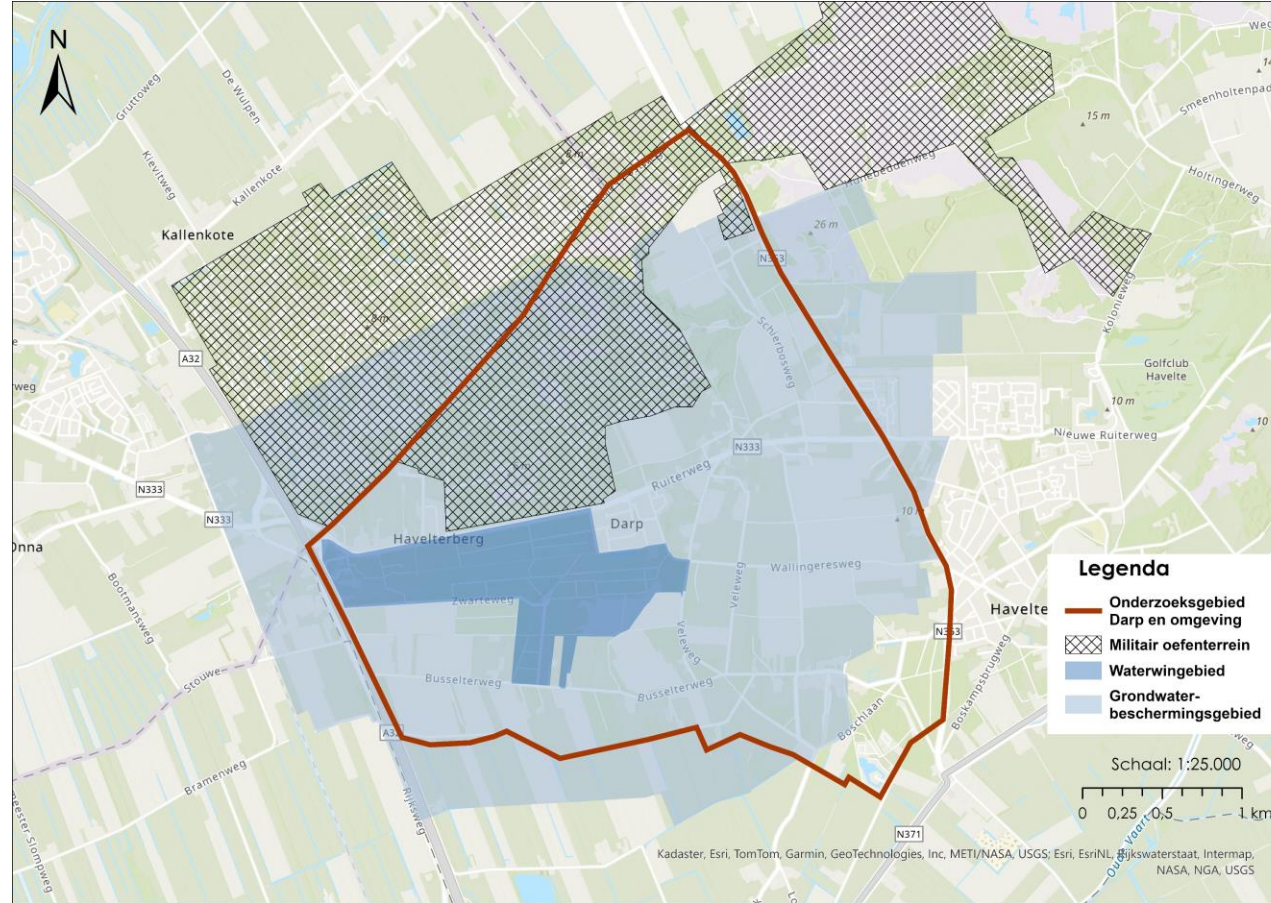

Hoe ziet het onderzoeksgebied eruit?

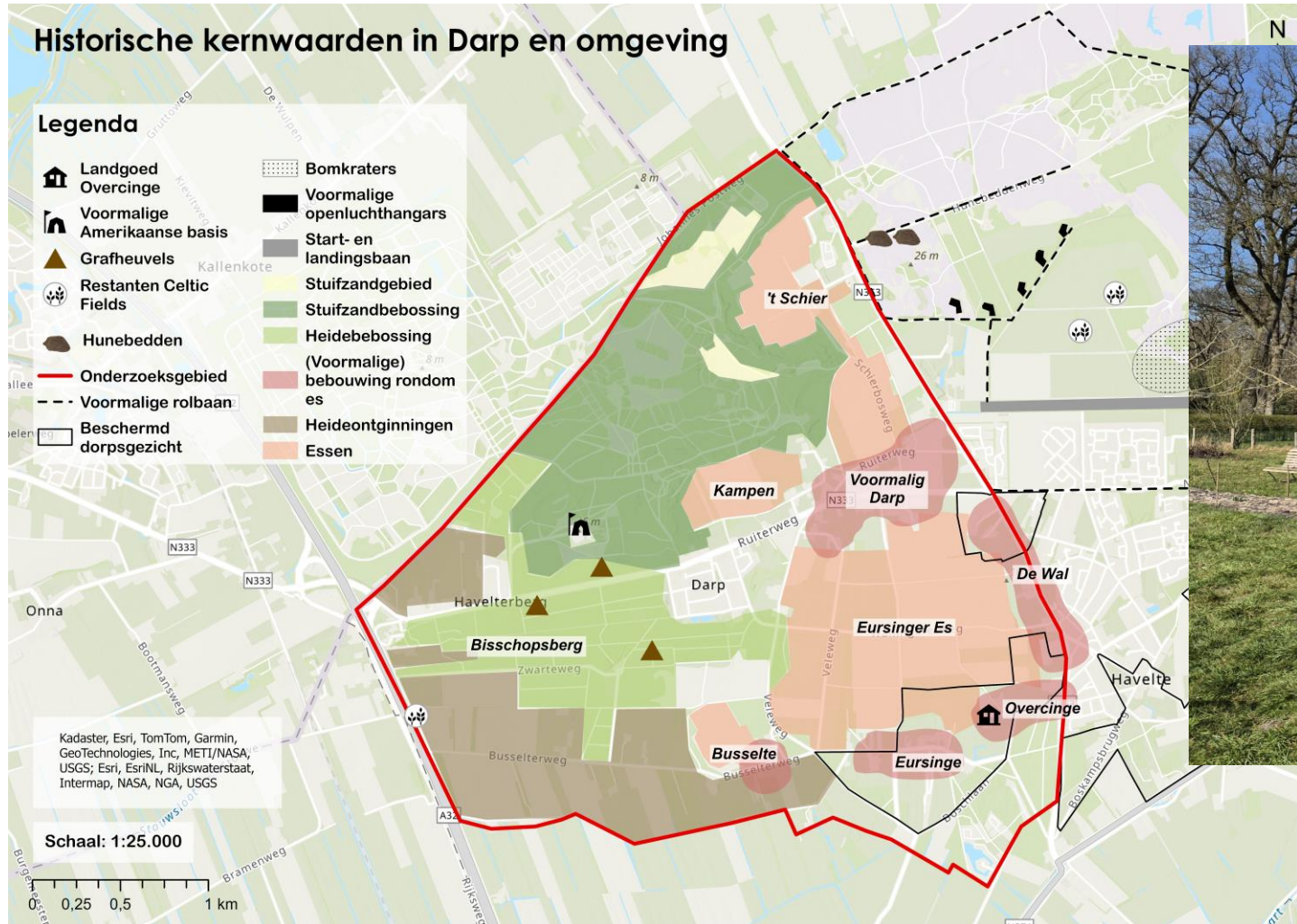
- GIS-analyse, keukentafelgesprekken en literatuuronderzoek
- Bijzonder gebied met veel unieke kenmerken

Militair oefenterrein en waterwingebied

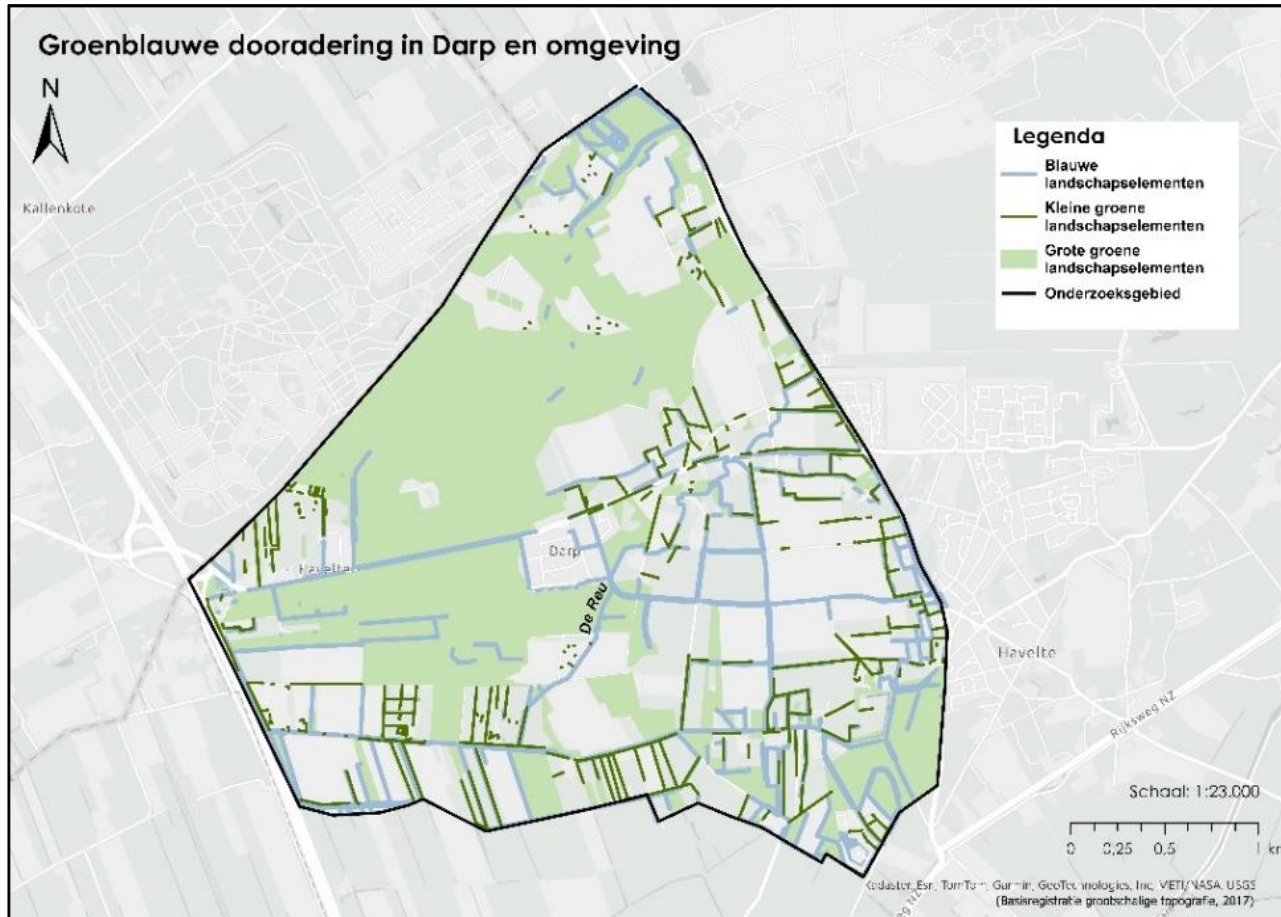

- Militair gebruik en veilige waterwinning eerste prioriteit
- Bos, heide en stuifzand
- Beide terreinen recreatie mogelijk

Cultuurhistorie

Groenblauwe dooradering

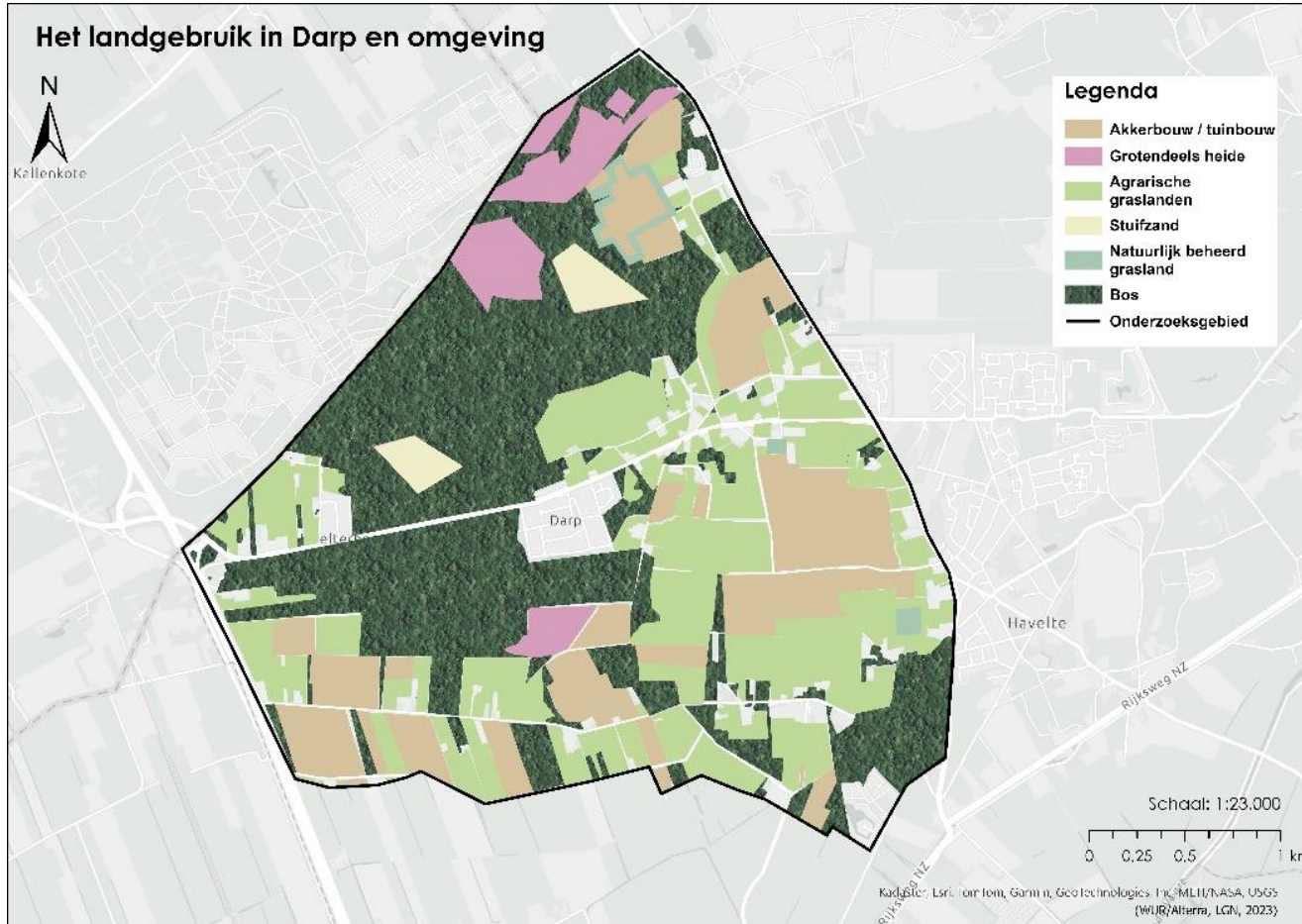

- + Het gebied kent veel groenblauwe dooradering
- + Het open karakter van een aantal gebieden is behouden ten opzichte van vroeger

- Er zijn ontbrekende verbindingen in het groenblauwe netwerk
- Er zijn landschapselementen verloren gegaan ten opzichte van vroeger

Het landgebruik

Akkerbouw in het gebied

Geleidelijke overgang

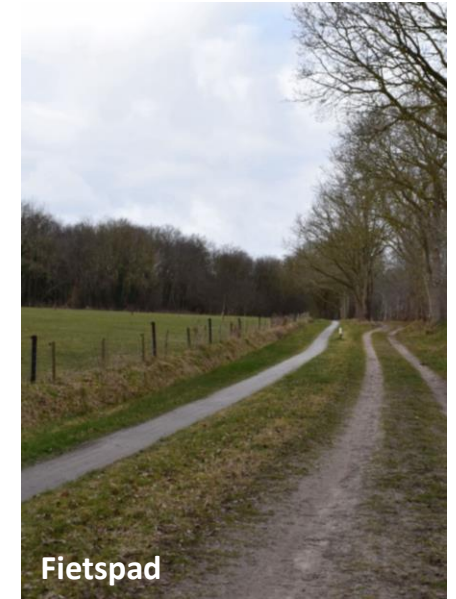
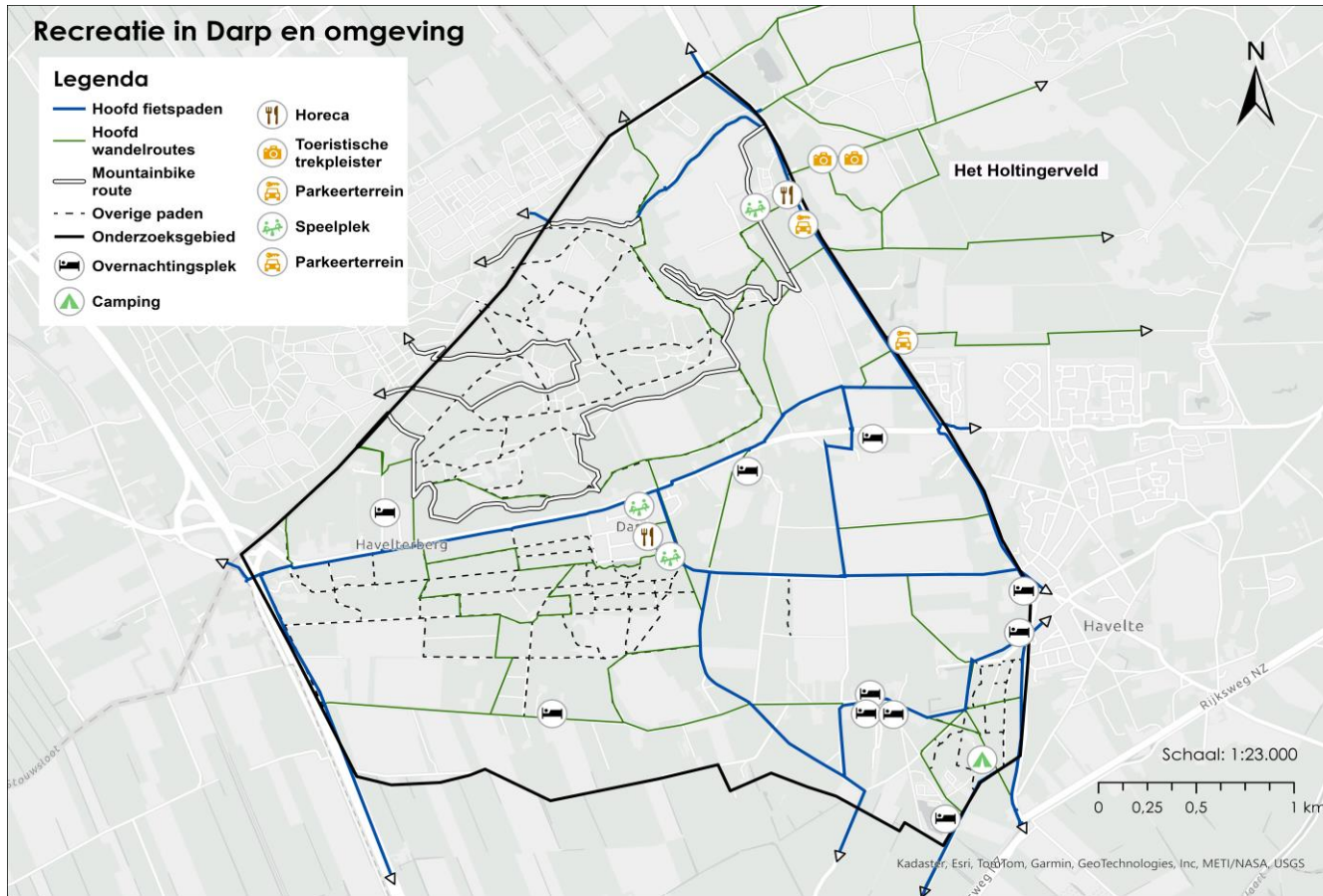

Harde overgang

- + Er is een divers landgebruik in het gebied
- + Er zijn een aantal geleidelijke overgangen tussen verschillend landgebruik (bos- natuurlijk beheerd grasland)

- Er zijn een aantal harde overgangen tussen verschillend landgebruik (bos – landbouw)

Recreatie

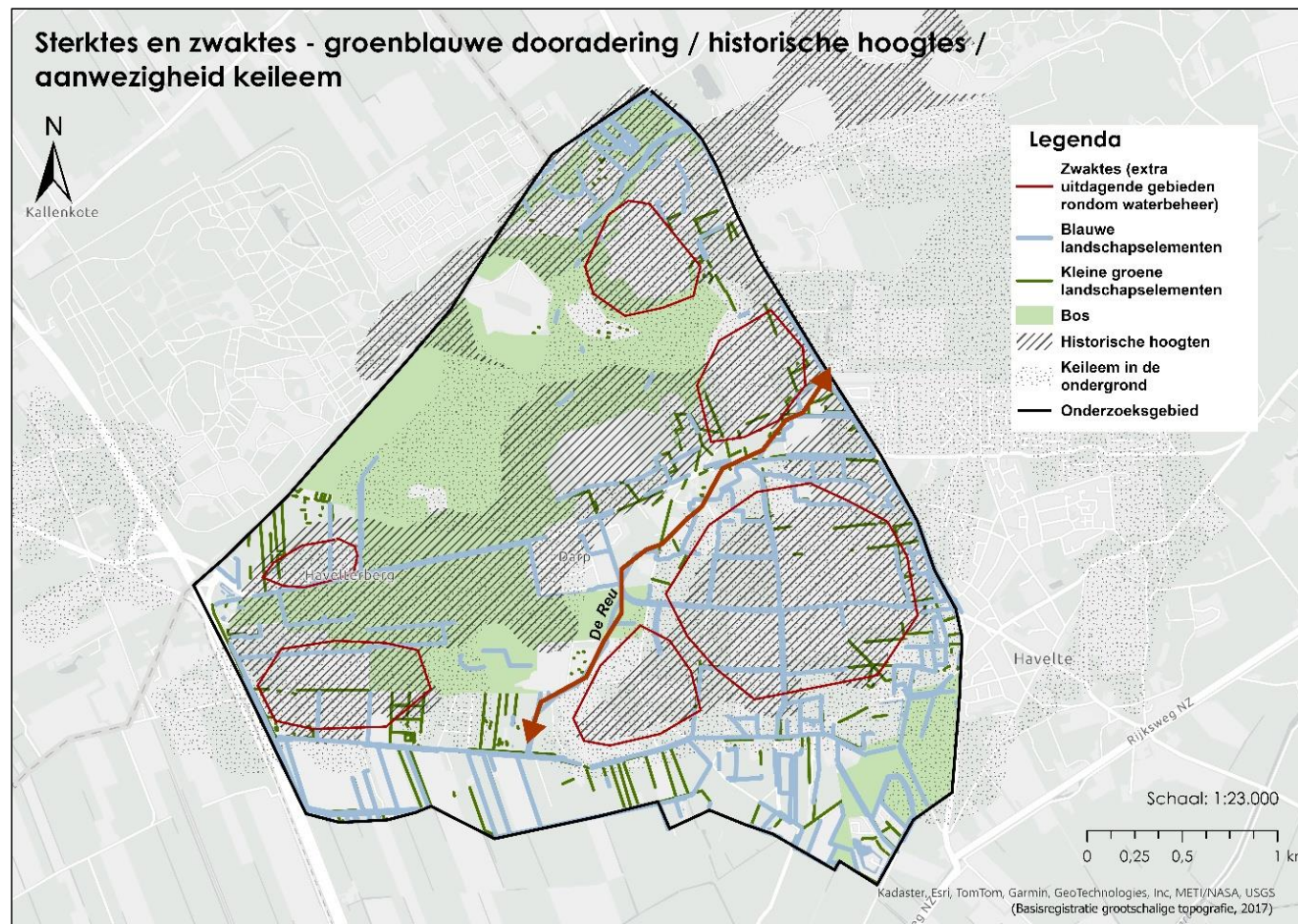
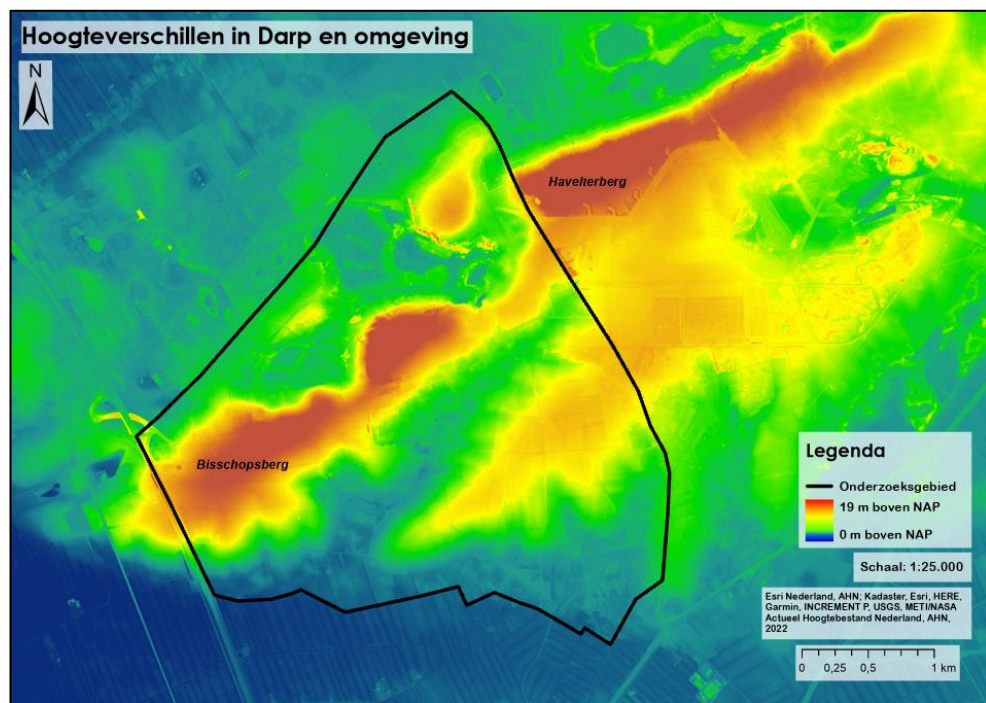
- + Het gebied is goed bereikbaar via fiets- en wandelpaden en deze sluiten aan op de recreatieplekken
- + Het gebied heeft veel overnachtingsmogelijkheden

- Het recreatienetwerk is niet goed verdeeld
- Niet alle onderdelen van het gebied zijn even goed beleefbaar

Water

Er zijn uitdagingen rondom droogte en wateroverlast door:

- Zandgronden
- Natuurlijke hoogtes
- Aanwezigheid keileem
- Grondwateronttrekking

Sterktes en zwaktes

Wat vinden de betrokken partijen?

<https://www.mentimeter.com/app/presentation/al17eedy2s2xgzs99h4pvcvjg6ka56j/edit?source=share-modal>

Ideeën en standpunten uit Darp

“Speel in op een warmer worden Nederland waarbij hittestress wordt tegengegaan”

Biodiversiteit op erven herstellen

Herstel landschapselementen zoals heggen, hagen en houtwallen

“Er is veel groen, maar de kwaliteit ervan is niet altijd goed”

“De Eursinger es moet bewaard blijven”

Een natuurlijkere Reu

Meer kruidenrijke vegetatie

Mensen enthousiasmeren voor het landschap

Wandelroutes met uitdaging

“Als er bijvoorbeeld een nieuwe houtsingel komt, moet het praktische stuk gewaarborgd zijn zoals het beheer en onderhoud”

Welke projecten worden aanbevolen?

Er zijn 7 projecten opgesteld:

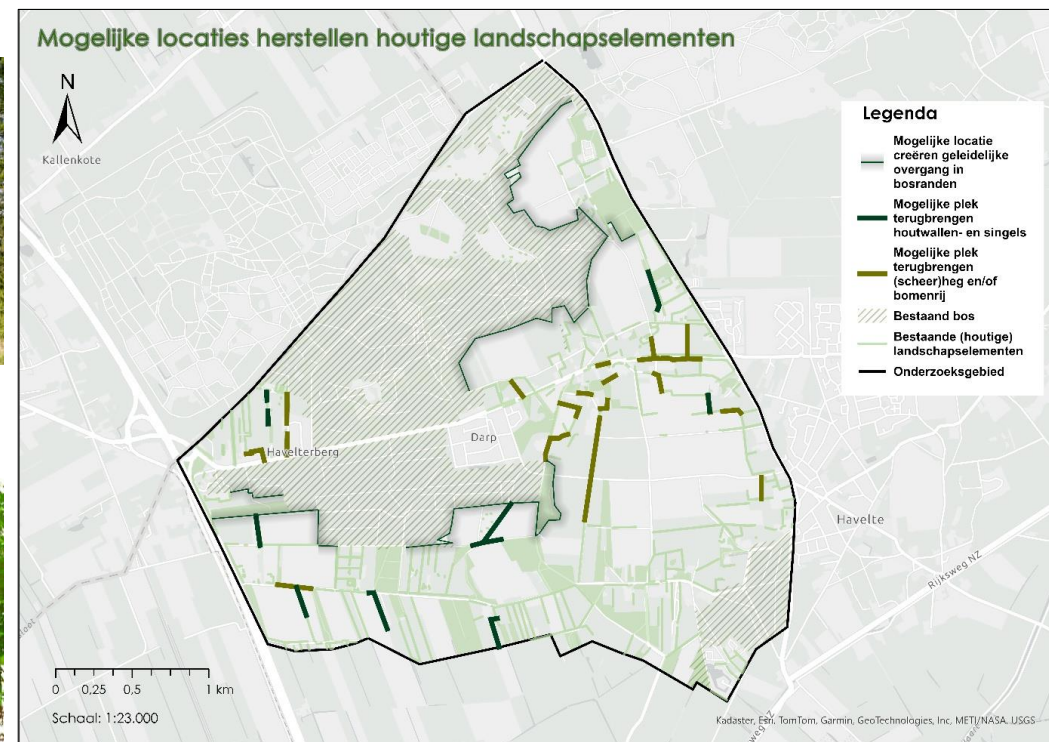
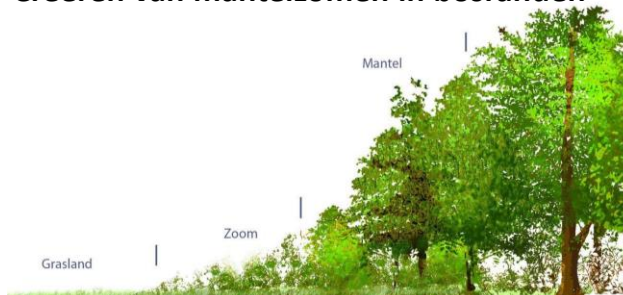
- Herstellen en verbeteren van houtige landschapselementen
- Het ervenproject
- Het bloeiend landschap
- Duurzaam waterbeheer van de Reu
- Veilige beleefroutes voor alle gebruikers
- Het terugbrengen van benadrukken van sporen uit het verleden
- Het verhaal van het landschap

Herstellen en verbeteren van houtige landschapselementen

- Aanleggen houtige landschapselementen
 - Groene verbindingen en netwerken
 - Geleidelijke overgangen
- Ook verbeteren bestaande houtige elementen

Creëren van mantelzomen in bosranden

Het ervenproject

- Terugbrengen onderdelen typisch Drents erf
- Aantrekkelijk landschap
→ Geleidelijke overgangen
→ Versterken biodiversiteit

Meidoornhaag als erfafscheiding

Boomgaard met haag eromheen

Inzaaien bloemenmengsels op erf

Typisch Drents erf

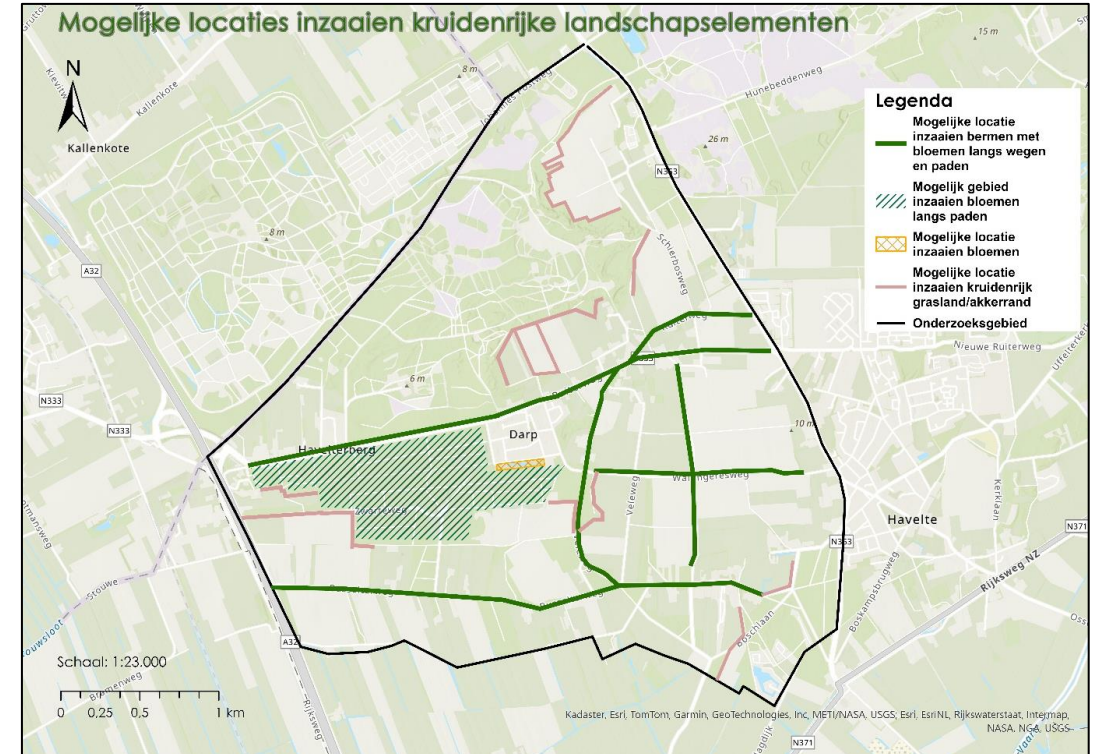

Boomgaard op erf

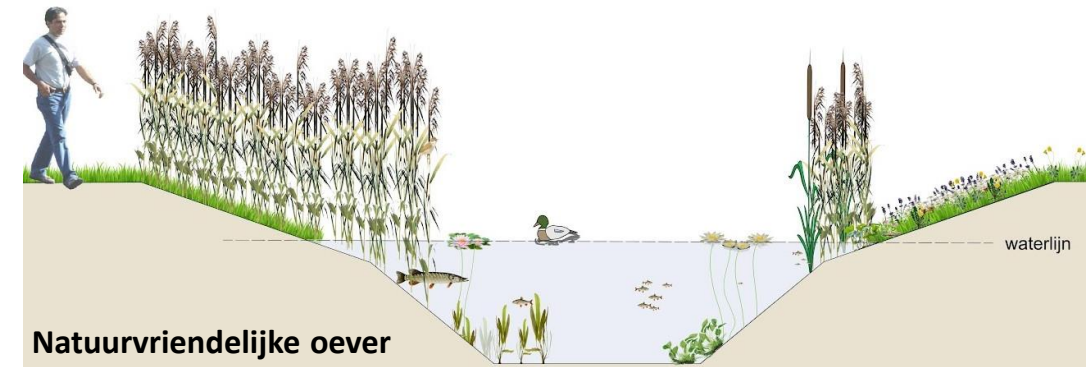
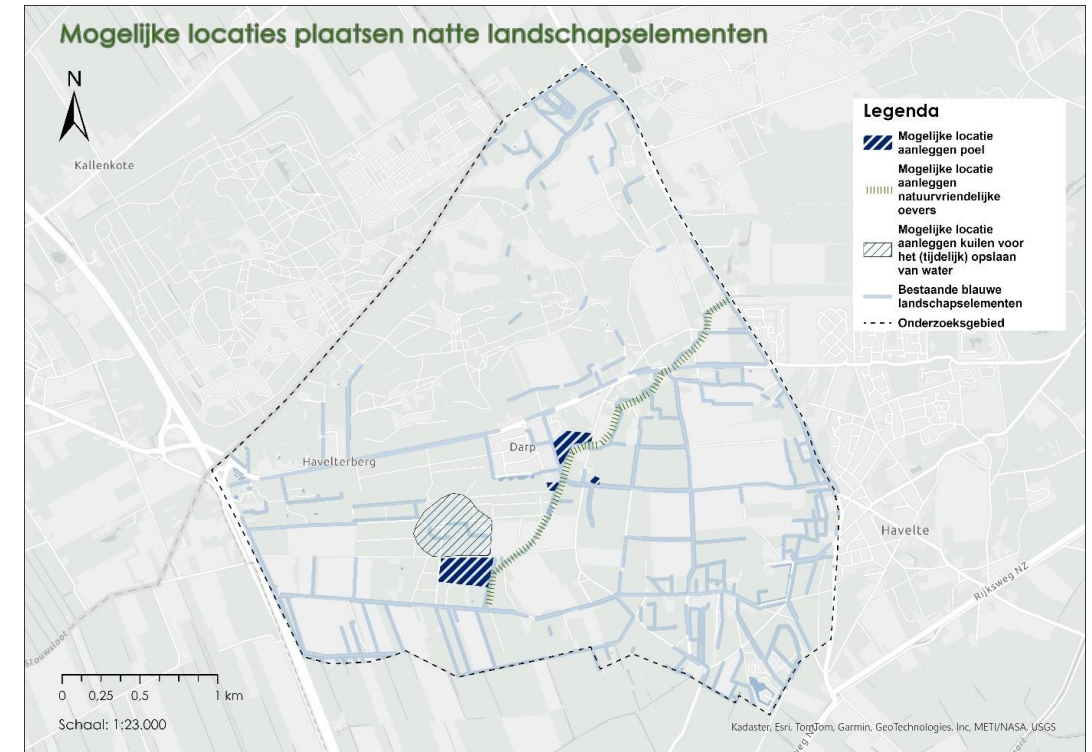
Het bloeiend landschap

- Aanleggen kruidenrijke landschapselementen
 - Groene verbindingen
 - Versterken biodiversiteit
 - Aantrekkelijk landschap
 - Verbeteren waterkwaliteit

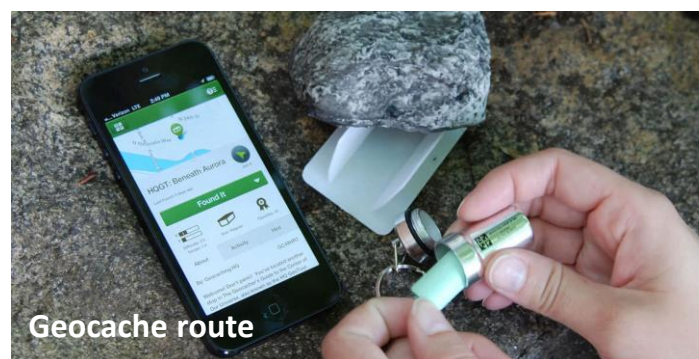
Duurzaam waterbeheer van de Reu

- Gericht op de Reu
 - Ruimte voor waterberging
 - Verbeteren waterkwaliteit
 - Leefgebied voor dier- en plantsoorten

Veilige beleefroutes voor alle gebruikers

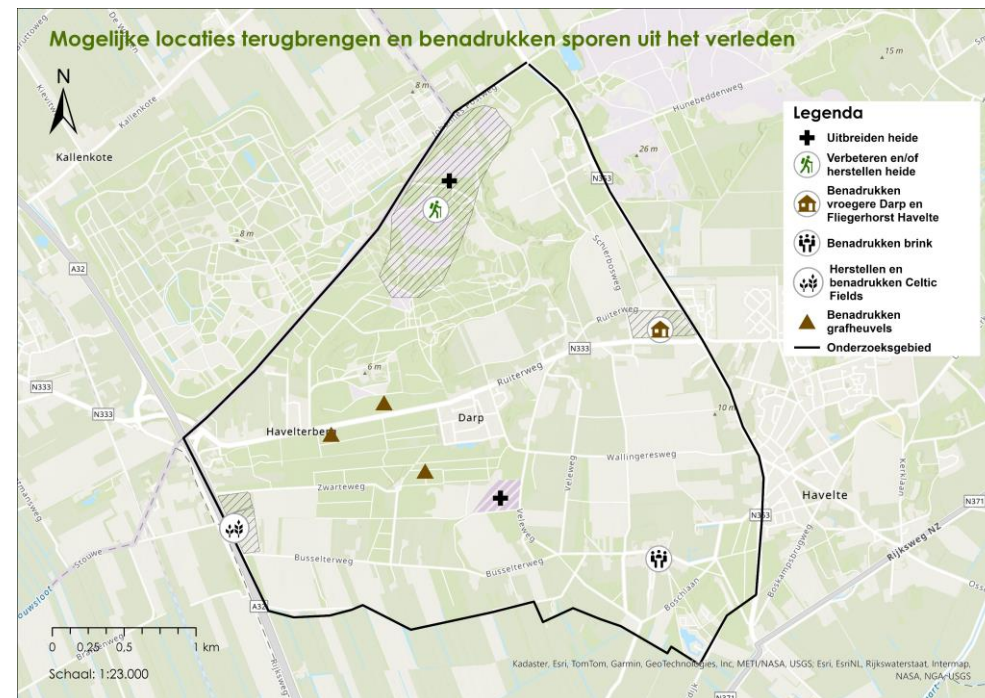
- Ontwikkelen beleefroutes
- Ruimte voor alle gebruikers
- Beleving versterken
- Recreatie, natuur, landschap en cultuurhistorie wordt verbonden

Het terugbrengen en benadrukken van sporen uit het verleden

- Zichtbaar maken en benadrukken van sporen uit het verleden

→ Beleving versterken
→ Recreatie en cultuurhistorie verbinden

Het verhaal van het landschap

- Verhaal van het landschap vertellen
 - Organiseren activiteiten
- Vergroten verbinding tussen bewoners en het landschap

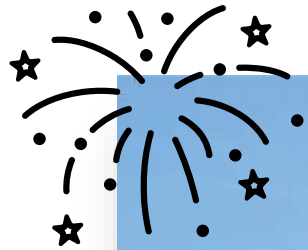

ner aanpassen en
aanvullen van de

Welke vervolgstappen kunnen genomen worden?

Inspiratieboek Darp en omgeving

Met projecten voor het versterken, behouden of terugbrengen van natuur,- landschaps- en belevingswaarden

Dit inspiratieboek is opgesteld in opdracht van Landschapsbeheer Drenthe door Yvon van Gijssel en Froukje Oevering in samenwerking met bewoners, terrein beherende organisaties en andere betrokkenen in Darp en omgeving in het kader van de afronding van de opleiding Management van de Leefomgeving op Hogeschool van Hall Larenstein in Leeuwarden

Eindrapport juni 2025

